

Рейтинговий звіт NKLV 005-030 про оновлення кредитних рейтингів

Об'єкт рейтингування:	м. Миколаїв
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	11.09.2006 р.
Дата оновлення:	01.06.2023 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+ (Контрольний список)
Прогноз:	негативний

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2021 та 2022 роки та очікуваних показників у 2023 році, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана виконавчим комітетом Миколаївської міської ради, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу м. Миколаєва

Дата	27.09.2007	24.04.2008 – 20.12.2012	21.06.2013	10.12.2013 – 18.11.2021	28.02.2022	18.10.2022	01.06.2023
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	-	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	-	негативний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку	призупинення	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку

Історія кредитного рейтингу боргового зобов'язання Миколаївської міської ради

Дата	27.09.2007	24.04.2008 – 20.12.2012	21.06.2013	10.12.2013 – 18.11.2021	28.02.2022	18.10.2022	01.06.2023
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	-	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	-	негативний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку	призупинення	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов. Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Негативний прогноз вказує на можливість зниження рейтингу протягом року при збереженні негативних тенденцій і реалізації поточних ризиків. Внесення рейтингу до Контрольного списку означає, що агентство розглядає питання про зміну рейтингу у зв'язку з подіями або тенденціями, що розвиваються, і які можуть істотно вплинути на кредитоспроможність власника цього рейтингу.

Рівень кредитного рейтингу м. Миколаєва підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості громади: обсяг доходів загального фонду бюджету Миколаївської міської територіальної громади без урахування трансфертів у розрахунку на одного мешканця в 2022 році перевищував на 3,3% середній показник по місцевих бюджетах у цілому;
- збереженням позитивної динаміки доходної частини бюджету без урахування трансфертів протягом 2015-2022 рр. та високими показниками ліквідності;
- достатньою диверсифікацією господарського комплексу міста Миколаїв за видами економічної діяльності й основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- низьким рівнем консолідованого боргового навантаження бюджету громади та помірним рівнем його запланованого зростання.

Рівень кредитного рейтингу м. Миколаєва обмежується:

- негативним впливом наслідків російської військової агресії проти України на фінансовий ринок, економіку країни в цілому, соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів та рівень реальних доходів населення;
- суттєвою чутливістю господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків;
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства.

Резюме

Миколаїв – один із важливих промислових, транспортних, наукових та культурних центрів півдня України, є адміністративним центром Миколаївської області, а також Миколаївського району та Миколаївської міської територіальної громади. Станом на дату складання цього звіту до складу Миколаївської міської територіальної громади входила одна громада – місто Миколаїв. Миколаїв розташований на півдні України, територія міста охоплює 26 тис. га. Територіально місто поділяється на 4 райони, що мають свої межі, територію та назви: Заводський, Корабельний, Інгульський та Центральний райони. Районні в місті ради не створені.

Основні показники соціально-економічного розвитку міста та його фінансового стану наведено у таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Миколаєва

Назва показника	2018	2019	2020	2021	2022	Темп росту, %
Чисельність наявного населення (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	483,2	480,1	476,1	470,0	н/д	н/д
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	106,5	102,3	100,3	н/д	н/д	н/д
Середньомісячна заробітна плата, грн.	8 337,0	10 114,9	11 277,0	н/д	н/д	н/д
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	91,1	21,5	26,8	47,1	н/д	н/д
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	17 289,9	20 007,9	19 069,7	21 876,9	12 608,2	57,6
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	1 700,3	1 942,8	2 007,4	3 167,5	1 697,2	53,6
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	36,3	76,5	28,9	40,7	31,7	77,9
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	1 792,1	2 495,3	1 996,3	1 994,2	388,3	19,5
Доходи бюджету, млн. грн.	4 595,9	4 673,6	4 056,7	5 106,0	5 741,0	112,4
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	4 677,1	4 832,2	4 104,3	4 780,8	4 307,2	90,1
Прямий борг (без урахування середньострокових позик з єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	0,0	0,0	0,0	14,0	14,1	100,8

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (470 тис. осіб станом на 01.01.2022 р.) Миколаїв належить до середніх міст України. Зважаючи на структуру економіки м. Миколаєва, ринок праці міста помірно диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Значна чисельність мешканців міста зайнята у малому бізнесі (фізичні особи-підприємці, самозайняті та наймані працівники у фізичних осіб-підприємців) та бюджетній сфері (установи освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, державного управління).

Розвиток ринку праці міста Миколаїв у 2016-2020 рр. характеризувався збереженням високого рівня зайнятості населення – питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста щорічно перевищувала відповідний показник по Україні в цілому. Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників

м. Миколаєва протягом 2016-2020 рр. в цілому відповідали аналогічним показникам по країні, а в окремі періоди їх перевищували. Починаючи з 24 лютого 2022 року суттєвий вплив на розвиток ринку праці країни в цілому та її окремих громад чинять наслідки російської військової агресії проти України. Внаслідок бойових дій та постійних обстрілів з боку російських військ міста Миколаєва окремі як великі підприємства громади, так і малі суб'єкти господарювання, призупиняли свою діяльність, що суттєво вплинуло на стан ринку праці та рівень доходів населення.

Рівень зайнятості населення та динаміка рівня оплати праці впливають на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб протягом 2016-2022 рр. щорічно зростали. У 2022 році темпи росту надходжень податку були високими – приріст становив 62,2% до показника 2021 року та був забезпечений, у тому числі, збільшенням у 2022 році відсотку зарахування податку до бюджетів територіальних громад з 60% до 64%.

Економічний потенціал Миколаєва характеризується багатогалузевою промисловістю, розгалуженою транспортною мережею та розвиненим портовим господарством. Крім того, місто має розвинену мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності помірний: у 2021 та 2022 роках, як і в попередніх періодах, зберігалась певна залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств. Основними платниками обов'язкових платежів до бюджету громади є підприємства промисловості, транспорту та зв'язку, сільського господарства, бюджетної та фінансової сфер.

Починаючи з 24 лютого 2022 року економіка України функціонує в дуже складних умовах. Активні військові дії, які були розгорнуті російськими окупантами на території України, призвели до руйнування та знищення інфраструктури окремих населених пунктів, призупинки або повної зупинки діяльності підприємств та організацій, в тому числі внаслідок руйнування виробничих потужностей. Порушення взаємозв'язків між регіонами, бізнес-зв'язків та логістики створили умови для дефіциту товарів та призвели до зростання цін, передусім на продукти харчування та паливо. Також мало місце зменшення реальних доходів населення, гуманітарна криза в місцях активних бойових дій та, відповідно, збільшення кількості вимушено переміщених осіб (у тому числі за кордон). Після глибокого падіння на початку війни економіка України у II–III кварталах 2022 року поступово відновлювалась. Пожвавлення економічної активності у II–III кварталах 2022 року було забезпечено поступовим звільненням земель України від окупантів, адаптацією бізнесу до нових умов, переорієнтацією низки видів діяльності на воєнні потреби, поверненням частини внутрішньо переміщених осіб та вимушених мігрантів до місць постійного проживання та поновленням роботи чорноморських портів після відкриття «зернового коридору». Водночас у IV кварталі 2022 року відновлення економіки призупинилось через наслідки масштабних атак росії на енергетичну інфраструктуру.

За даними Державної служби статистики України, скорочення реального ВВП за підсумками I кварталу 2022 року становило 15,1% до відповідного показника у I кварталі 2021 року в порівняних цінах, у II кварталі реальний ВВП скоротився на 37,2% до аналогічного періоду попереднього року, у III кварталі – на 30,8%, у IV кварталі 2022 року – на 31,4%.

Наслідки російської військової агресії проти України чинять суттєвий вплив на рівень соціально-економічного розвитку усіх громад України та стан місцевих фінансів. Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал Миколаївської міської територіальної громади у 2022 році, як і в попередніх періодах, були високі, чутливість господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків зросла до високого рівня.

Промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Промисловий комплекс м. Миколаєва помірно концентрований за основними підприємствами та галузями. Провідними галузями промисловості міста є машинобудування, харчова промисловість та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. Протягом 2022 року вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Миколаєва був суттєвим. Частина підприємств від початку російської військової агресії призупинила виробництво або працювала не на повну потужність. У 2022 році підприємствами міста було реалізовано промислової продукції на суму 12,6 млрд. грн., або 17,3% від загальнообласного обсягу.

Зважаючи на те, що основним промисловим підприємствам притаманна експортна орієнтованість, чутливість промислового комплексу міста до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду була значною. Протягом 2018-2021 рр. на динаміку зовнішньої торгівлі товарами підприємств міста впливали труднощі з реалізацією на традиційних ринках збуту продукції машинобудівної галузі. Обсяги зовнішньоторговельного товарообороту в м. Миколаєві зростали, передусім, за рахунок збільшення обсягів експорту зернових культур, жирів та олії тваринного або рослинного походження, готових харчових продуктів.

За результатами 2022 року, зважаючи на негативні наслідки російської військової агресії, обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств громади зменшився на 46,4% до аналогічного показника попереднього року та склав 1 697,2 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця в 1,5 рази перевищило середній показник по країні. У структурі експорту товарів у 2022 році основну частку склали продукти рослинного походження (72,9% загального обсягу експорту підприємств громади) та жири та олії тваринного або рослинного походження (19,9%).

Стратегічною галуззю міста Миколаїв залишається транспортний комплекс. На території міста діють морські та річковий порти, потужний залізничний вузол, автовокзал та автостанції, система громадського транспорту, поблизу міста розташовані міжнародний аеропорт та аеродром. У попередніх періодах на причалах морських портів міста Миколаєва здійснювалось близько 23% загальної переробки вантажів по Україні. Починаючи з 24 лютого 2022 року в умовах повномасштабної війни портова інфраструктура була заблокована окупантами. Тимчасове припинення торговельного мореплавства в акваторії Чорного та Азовського морів і закриття входу/виходу порту, неможливість здійснювати обслуговування суден та виконання інших робіт, пов'язаних з цим видом діяльності, значно вплинуло на підсумки роботи всіх портових операторів, які проводять діяльність на території громади.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Миколаєва, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими організаціями. У звітному періоді видатки бюджету громади на галузь здійснювалися з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», відповідно до яких більшість капітальних видатків відноситься до третьої черги фінансування.

Рівень покриття тарифами собівартості послуг для населення з водопостачання та водовідведення, а також тепlopостачання є нижчим за 100%. З метою забезпечення надійного та безперебійного функціонування житлово-експлуатаційного господарства м. Миколаєва з бюджету громади щорічно надається фінансова підтримка підприємствам галузі, в тому числі шляхом здійснення внесків до статутних фондів. Протягом 2022 року рівень проплати населення за послуги з тепlopостачання, а також з водопостачання та водовідведення був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (водопостачання та водовідведення, а також тепlopостачання) збільшився, але у розрахунку на 1 мешканця відповідав помірному рівню боргу.

Миколаївська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Миколаєва перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом 2022 року міська влада не здійснювала продаж земельних ділянок та приватизацію майна, яке належить до комунальної власності територіальної громади, але продовжила передачу майна та земельних ділянок в оренду. Загалом, за результатами 2022 року динаміка надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності погіршилась, що було зумовлено наслідками широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України.

Бюджет громади

Бюджет Миколаївської міської територіальної громади – бюджет місцевого самоврядування. Доходи бюджету Миколаївської міської територіальної громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, в окремих періодах доходів від операцій з капіталом та цільових фондів, а також трансфертів. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету, що свідчить про високий рівень самостійності та добрий стан місцевих фінансів.

Динаміка доходної частини бюджету громади (без урахування трансфертів) протягом 2012-2021 рр. була позитивною. Починаючи з 24 лютого 2022 року на динаміку

більшості джерел доходів бюджету громади значною мірою впливали наслідки російської військової агресії проти України. При цьому, внаслідок суттєвого збільшення обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб, обсяг доходної частини бюджету (без урахування трансфертів) за результатами 2022 року збільшився на 32,2% до відповідного показника 2021 року.

Рівень бюджетної забезпеченості громади за результатами 2016-2021 років перебував на достатньому рівні. Співвідношення обсягу доходів бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в 2021 році становило 85,9% (90,1% у 2020 році та 86% у 2019 році). За результатами 2022 року внаслідок суттєвого зростання обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб співвідношення обсягу доходів бюджету громади (без урахування трансфертів) у розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому зросло до 103,3%.

Для бюджету громади характерним є помірний рівень концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду як за основними галузями, так і за основними платниками податків.

Бюджет Миколаївської міської територіальної громади за результатами виконання в 2021 та 2022 році мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. За підсумками 2022 року Бюджет громади виконано з профіцитом обсягом 1 433,81 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 2 027,15 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 593,34 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передавалися із загального фонду до бюджету розвитку. Також, протягом 2022 року з бюджету розвитку здійснювались витрати на погашення місцевого боргу.

Ліквідність бюджету громади за результатами 2019-2020 рр. перебувала на помірному рівні за загальним та спеціальним фондами. У 2021 та 2022 роках показники ліквідності бюджету за загальним фондом зросли до дуже високого рівня. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету громади не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом 2022 року до доходної частини бюджету громади надійшло 5 741 млн. грн. Обсяг доходної частини бюджету збільшився на 12,4% до показника відповідного періоду попереднього року, обсяг власних доходів бюджету громади (без урахування міжбюджетних трансфертів) збільшився на 32,2%. У минулому та поточному роках на динаміку доходів бюджетів територіальних громад України та рівень виконання плану як за доходами, так і видатками значною мірою впливали негативні наслідки російської військової агресії проти України. За результатами 2022 року динаміка надходжень за більшістю основних джерел доходів бюджету громади (крім податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств комунальної власності) була слабкою, а рівень виконання річного плану за доходами загального фонду був високим, за доходами спеціального фонду – низьким. Уточнений річний план за доходами в цілому за результатами 2022 року було виконано на 99,6%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету громади виконані на 104,4%, спеціального фонду – на 32,7%.

Обсяг видаткової частини бюджету Миколаївської міської територіальної громади за результатами 2022 року становив 4 312,9 млн. грн., що менше за показник відповідного попереднього бюджетного періоду на 9,4%. Затверджений на 2022 рік план за видатками бюджету було виконано на 68,7%. Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства та транспорту. Значні обсяги видатків здійснюються також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю», за яким обраховуються, в тому числі, внески органів місцевого самоврядування у статутні капітали комунальних підприємств міста.

Рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету, був невисокий. Мало місце зменшення обсягів видатків за більшістю основних напрямів: охорони здоров'я, транспорту, інших програм та заходів, пов'язаних з економічною діяльністю, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, громадського порядку та безпеки. У 2022 році питома вага капітальних видатків бюджету Миколаївської міської територіальної громади становила 15%, що є помірним рівнем. Протягом 2022 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Миколаївської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення. У 2022 році питома вага видатків на обслуговування боргу у видатках загального фонду бюджету Миколаївської міської ради (без урахування реверсної дотації та надходжень всіх субвенцій крім освітньої та медичної) була низькою.

Бюджет громади на 2023 рік

Бюджет Миколаївської міської територіальної громади на 2023 рік було затверджено 22.11.2022 р. Доходну частину бюджету на 2023 рік затверджено в обсязі 4 849,3 млн. грн., видаткову – в обсязі 5 117,1 млн. грн. Обсяг доходів бюджету громади без урахування трансфертів заплановано в обсязі на 1,8% менше фактичного відповідного показника 2022 року.

Основними джерелами доходної частини бюджету Миколаївської міської територіальної громади у 2023 році є податок та збір на доходи фізичних осіб, єдиний та акцизний податки. На динаміку доходів бюджетів територіальних громад України та рівень виконання плану як за доходами, так і видатками у поточному році значною мірою впливатимуть негативні наслідки російської військової агресії проти України. Податкові надходження бюджету Миколаївської міської територіальної громади було затверджено в обсязі на 0,7% менше від фактичних показників податкових надходжень бюджету у 2022 році. Зменшення обсягу неподаткових надходжень очікується у частині місцевих податків та зборів. Під час розрахунку бюджетних показників було враховано зміни до діючої системи оподаткування з метою запровадження додаткових стимулів та послаблень для бізнесу в умовах запровадження воєнного стану на територіях, на яких ведуться бойові дії.

Бюджет Миколаївської міської територіальної громади на 2023 рік затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 653,2 млн. грн. (напрямок використання –

передача коштів до бюджету розвитку). Спеціальний фонд бюджету громади затверджено з дефіцитом у сумі 994,8 млн. грн. (джерелом покриття є кошти, що передаються із загального фонду, а також запозичення до бюджету розвитку). Також бюджетом громади за рахунок бюджету розвитку спеціального фонду бюджету передбачено кошти на погашення частини місцевого боргу.

Боргові зобов'язання міста

Станом на 01.01.2023 р. обсяг прямого боргу Миколаївської міської ради становив 14,1 млн. грн. (без урахування середньострокових позик, залучених з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах), сукупний обсяг гарантованого боргу становив 448,7 млн. грн. у гривневому еквіваленті за офіційним курсом на дату складання звітності. Пряме та консолідоване боргове навантаження доходної частини бюджету громади (без урахування трансфертів) перебувало на низькому рівні.

Миколаївська міська рада розглядала можливість залучення коштів до бюджету розвитку у формі випуску облігацій місцевої позики обсягом 50,0 млн. грн., термін залучення коштів – 5 років. За інформацією Миколаївської міської ради у 2023 році здійснення запозичень до бюджету громади шляхом випуску облігацій місцевої позики не планується.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Миколаєва та кредитний рейтинг боргового зобов'язання Миколаївської міської ради підтверджено на рівні uaBBB+ з прогнозом «негативний» та збереженням у Контрольному списку.

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Миколаєва у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2018	2019	2020	2021	2022
Податкові надходження	2 401 792,3	2 814 178,5	3 089 235,3	3 577 607,5	4 781 783,4
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	151 831,6	143 904,0	112 925,4	143 011,8	150 098,3
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	1 995 726,5	1 695 724,7	828 122,2	1 354 677,9	808 818,0
Операційні надходження всього	4 549 350,3	4 653 807,2	4 030 282,9	5 075 297,1	5 740 699,7
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	2 600 633,8	2 594 122,0	2 790 120,6	3 305 771,0	2 893 777,6
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	1 449 180,0	1 325 319,4	516 201,8	840 198,4	769 637,2
Операційні видатки всього	4 049 813,8	3 919 441,4	3 306 322,5	4 145 969,4	3 663 414,8
Операційний баланс	499 536,6	734 365,8	723 960,4	929 327,7	2 077 284,9
Фінансовий дохід	21 617,7	306,3	322,4	302,4	224,1
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	240,3	922,7
Фінансовий баланс	21 617,7	306,3	322,4	62,2	-698,6
Поточний баланс	521 154,2	734 672,1	724 282,8	929 389,9	2 076 586,3
Капітальні надходження	6 279,9	663,3	333,5	9 237,6	99,1
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	18 604,8	18 872,3	25 789,8	21 178,0	0,0
Капітальні надходження всього	24 884,7	19 535,6	26 123,3	30 415,6	99,1
Придбання основного капіталу	421 402,6	525 139,2	579 706,9	402 251,6	74 232,0
Капітальні трансферти	186 007,4	387 639,5	200 880,7	214 312,7	574 348,2
Капітальні видатки всього	607 410,0	912 778,7	780 587,6	616 564,3	648 580,2
Капітальний баланс	-582 525,4	-893 243,2	-754 464,3	-586 148,7	-648 481,0
Баланс після капітальних видатків	-61 371,1	-158 571,0	-30 181,5	343 241,2	1 428 105,3
Кредитування з урахуванням повернення	19 870,5	17 860,4	17 429,1	18 018,1	-5 705,4
Профіцит/дефіцит	-81 241,7	-176 431,4	-47 610,6	325 223,1	1 433 810,7
Фінансування	81 241,7	176 431,4	47 610,6	-325 223,1	-1 433 810,7
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради

Основні джерела фінансування бюджету Миколаївської міської територіальної громади , тис. грн.

ПОКАЗНИК	2018	2019	2020	2021	2022
Профіцит/дефіцит	-81 241,7	-176 431,4	-47 610,6	325 223,1	1 433 810,7
Фінансування	81 241,7	176 431,4	47 610,6	-325 223,1	-1 433 810,7
Зміни залишків	89 062,7	181 524,4	55 009,8	-352 865,9	-1 429 331,9
залишок на початок року	399 486,5	310 423,8	128 899,4	59 235,6	412 101,5
залишок на кінець року	310 423,8	128 899,4	73 889,6	412 101,5	1 841 433,4
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	300 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	-300 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	14 010,0	-3 184,5
Запозичення	0,0	0,0	0,0	15 219,5	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	-1 209,6	-3 184,5
Інші розрахунки	-7 821,0	-5 093,0	-7 399,2	13 632,9	-1 294,3
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради

Виконання доходної частини бюджету Миколаївської міської територіальної громади, тис. грн.

Показники	2019 (виконано)	2020 (виконано)	2021 (виконано)	2022 (план)	2022 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податкові надходження	2 814 178,5	3 089 235,3	3 577 607,5	4 524 740,3	4 781 783,4	105,7	133,7
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	60,2	76,2	70,1	78,5	83,3	106,1	118,9
Податок з доходів фізичних осіб	1 883 954,2	2 084 654,1	2 423 592,9	3 317 219,5	3 930 374,7	118,5	162,2
Податок на прибуток підприємств	960,7	2 401,5	2 051,2	2 060,0	9 927,9	481,9	484,0
Рентна плата	16,5	18,9	19,8	0,0	16,3	-	82,4
Акцизний податок	196 600,7	215 627,2	221 596,7	225 700,0	184 647,7	81,8	83,3
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	36 099,7	43 044,0	60 617,0	66 400,0	32 434,5	48,8	53,5
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	303 026,5	317 197,8	346 270,7	367 668,8	151 487,9	41,2	43,7
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	2 911,7	2 492,9	1 769,3	1 950,0	698,2	35,8	39,5
Єдиний податок	388 587,8	421 330,2	517 534,9	540 512,0	471 224,9	87,2	91,1
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	1 325,2	1 770,6	3 238,9	2 380,0	563,4	23,7	17,4
Інші податки та збори	695,5	698,1	915,9	850,0	407,8	48,0	44,5
Неподаткові надходження	141 210,3	107 976,8	143 231,8	145 980,0	150 322,4	103,0	105,0
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	3,0	2,7	2,8	2,5	2,6	103,4	93,3
Власні надходження бюджетних установ та організацій	83 741,7	58 777,5	83 416,7	101 800,4	125 916,0	123,7	150,9
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	12 965,777	11 746,828	13 228,194	14 000,000	4 726,997	33,8	35,7
Державне мито	409,7	527,5	634,9	500,0	106,9	21,4	16,8
Плата за надання адміністративних послуг	24 756,8	16 255,5	21 949,6	21 085,0	7 974,0	37,8	36,3
Інші неподаткові надходження	19 336,5	20 669,5	24 002,4	8 594,6	11 598,6	135,0	48,3
Доходи від операцій з капіталом	663,3	333,5	9 237,6	0,0	99,1	-	1,1
Кошти від продажу основного капіталу	97,4	333,5	1 779,8	0,0	-3,9	-	-0,2
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	565,9	0,0	7 457,9	0,0	103,0	-	1,4
Цільові фонди	3 000,0	5 271,1	82,4	0,0	0,0	-	0,0
Разом доходів	2 959 052,1	3 202 816,6	3 730 159,2	4 670 720,3	4 932 205,0	105,6	132,2
Трансферти	1 714 597,0	853 911,9	1 375 855,9	1 095 140,2	808 818,0	73,9	58,8
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	36,7	21,0	26,9	19,0	14,1	74,2	52,3
ВСЬОГО	4 673 649,1	4 056 728,6	5 106 015,1	5 765 860,5	5 741 023,0	99,6	112,4

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету Миколаївської міської територіальної громади, тис. грн.

Показник	2019 (виконано)	2020 (виконано)	2021 (виконано)	2022 (план)	2022 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Державне управління	282 646,6	350 820,0	371 131,9	401 521,9	270 554,6	67,4	72,9
Освіта	1 509 367,5	1 650 489,7	2 048 394,2	2 344 005,0	1 801 315,2	76,8	87,9
Охорона здоров'я	612 077,5	272 391,1	143 341,2	215 513,9	194 003,8	90,0	135,3
Соціальний захист і соціальна допомога	909 161,7	177 092,7	209 432,1	196 535,6	171 609,5	87,3	81,9
Культура і мистецтво	114 546,6	117 467,2	149 104,1	161 866,9	98 437,8	60,8	66,0
Фізична культура і спорт	140 641,4	136 437,0	175 407,8	193 148,2	124 372,9	64,4	70,9
Житлово-комунальне господарство	455 190,6	555 089,4	834 598,9	911 709,7	494 257,3	54,2	59,2
Економічна діяльність	627 024,1	687 428,9	664 190,4	1 357 245,7	903 838,3	66,6	136,1
Сільське, лісове, рибне господарство та мисливство	1 158,8	0,0	0,0	1 554,0	198,0	12,7	-
Будівництво	307 395,1	287 692,3	211 690,3	23 608,0	3,5	0,0	0,0
Транспорт	99 077,0	228 311,2	319 958,4	763 160,1	396 218,9	51,9	123,8
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	219 393,2	171 425,3	132 541,7	568 923,6	507 417,9	89,2	382,8
Інша діяльність	17 718,2	36 110,9	25 347,3	269 077,2	161 655,3	60,1	637,8
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	10 381,9	30 017,3	12 420,6	82 754,9	90 913,5	109,9	732,0
Громадський порядок та безпека	2 785,5	3 074,1	3 044,5	46 508,4	42 095,8	90,5	1 382,7
Охорона навколишнього природного середовища	4 550,8	3 019,5	919,7	1 100,0	49,9	4,5	5,4
Обслуговування боргу	0,0	0,0	240,3	8 071,4	922,7	11,4	384,1
Резервний фонд	0,0	0,0	8 722,2	130 642,5	27 673,4	21,2	317,3
Разом видатків	4 668 374,1	3 983 326,8	4 620 947,9	6 050 624,0	4 220 044,7	69,7	91,3
Трансферти іншим бюджетам	163 846,0	103 583,3	141 826,1	223 344,1	92 873,0	41,6	65,5
у т.ч. реверсна дотація	102 832,7	97 205,8	108 245,1	144 473,3	20 065,7	13,9	18,5
Усього видатків	4 832 220,1	4 086 910,1	4 762 774,0	6 273 968,2	4 312 917,7	68,7	90,6
Надання коштів для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	25 483,3	0,0	0,0	-
Повернення коштів, наданих для виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	23 400,0	23 943,9	24 872,4	23 344,6	0,0	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-5 539,6	-6 514,8	-6 854,3	-8 000,0	-5 705,4	71,3	83,2
Разом	4 850 080,5	4 104 339,2	4 780 792,1	6 314 796,1	4 307 212,3	68,2	90,1

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради